

РЕШЕНИЕ

№ 13630

гр. София, 07.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 92 СЪСТАВ, в публично заседание на трети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЛОРА ЛЮБ. ДИМОВА П.

при участието на секретаря ИЛИАНА СТ. СТАНЕВА
като разгледа докладваното от ЛОРА ЛЮБ. ДИМОВА П. Гражданско дело
№ 20221110122360 по описа за 2022 година

Производството е по реда на Част втора, Дял първи от ГПК.

Образувано е по предявен от Ц. Д. Д. срещу Д. Т. Х. искове с правно основание чл. 127а, ал. 2 СК вр с чл. 45 и чл. 76 т. 9ЗБЛД за заместване съгласието на бащата за пътуване на детето Сияна Д. Х.а, в страните-членки на Европейския съюз, Обединеното кралство Великобритания, Република Сърбия, Република Турция, Република Северна Македония, Швейцарска конфедерация, Кралство Норвегия, Република Черна гора, Ватикан, Република Исландия, Княжество Лихтенщайн, Княжество Монако, Република Сан Марино, заедно с неговата майка и законен представител или посочено от нея пълнолетно лице, за не повече от 45 дни годишно, във време, което не съвпада с определения режим на лични отношения на бащата с детето Сияна Д. Х.а до навършване на пълнолетие и за издаване на международен паспорт на детето.

В исковата молба се твърди, че страните са имали сключен граждански брак в периода от 21.09.2014 г. до 13.12.2016 г., а на 28.01.2015 г. се родило детето им Сияна Д. Х.а. С решение № 20801/13.12.2016 г. по гр.д. № 16306/2016 г. по описа на СРС, 86 с-в сключеният между страните граждански брак бил прекратен, на майката е предоставено упражняването на родителските права по отношение на детето, а на бащата е определен режим на лични отношения. Според ищцата Ц. И. Д. след прекратяването на брака, страните не са в добри отношения, рядко комуникират, ответникът Д. Т. Х. отказва да издаде разрешение дъщеря му да пътува в чужбина заедно с майка си. Посочва планирани пътувания за почивка в Република Турция, които ответникът е осуетил. Твърди, че до последно е давал противоречиви отговори на въпроса дали ще разреши детето да пътува в чужбина и в крайна сметка е заявил, че до навършване на 18 години от детето, то няма да пътува в чужбина. С това негово поведение нарушавал правата на дъщеря им Сияна Д. Х.а и

възпрепятствал развитието ѝ като личност.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът е подал отговор на исковата молба и е предявил насрещен иск. Оспорил е твърденията на ищцата, като е посочил, че никога не е пречил целенасочено на пътуването на детето в чужбина, а единствено е искал да то да пътува при безопасни условия. Посочил е, че и двата пъти, когато майка е искала да пътува със Сияна Д. Х.а до Република Турция все още обстановката не е била безопасна заради световната пандемия от Ковид 19. Твърди, че не е дал повод с поведението за завеждане на иска, доколкото винаги е откликвал на нуждите и желанията на детето си.

С предявения насрещен иск Д. Т. Х. е поискал да бъде заместено съгласието на майката Ц. И. Драгнева за пътувания на детето Сияна Д. Х.а в чужбина – до всички държави-членки на Европейския съюз за не повече от 45 дни годишно във време, което съвпада с определения режим на лични контакти на бащата с детето и със срок, съвпадащ със срока на валидност на издадения паспорт на детето, при условията на евентуалност предявява искане за заместване съгласието на майката Ц. И. Драгнева да пътува с детето Сияна Д. Х.а в държавите – членки на ЕС, както и Обединеното Кралство Великобритания, Република Сърбия, Република Турция, Република Северна Македония, Швейцарската конфедерация, Кралство Норвегия, Република Черна Гора, Ватикан, Република Исландия, Княжество Лихтенщайн, Княжество Монако, Република Сан Марино, заедно с неговия баща или посочено от него пълнолетно лице за не повече от 45 дни годишно, във време, което не съвпада с определения режим на лични контакти на бащата с детето, до навършване на пълнолетие на детето Сияна Д. Х.а.

Навеждат се твърдения, че в интерес на детето е да пътува в чужбина заедно с баща си и да се запознава с културата на чуждите държави. А доколкото искането засяга пътуване на детето само в определения режим на лични контакти с бащата, то няма да се засегнат правата му.

В отговора на насрещната исковата молба ответницата Ц. И. Д. сочи, че липсва правен спор относно пътуването на детето в чужбина с бащата, доколкото той никога не е изявявал инициатива да пътува с детето, дори не е полагал грижи за дъщеря си и не се е срещал с нея в режима, предписан от съда. Оспорва искането на бащата детето да пътува в чужбина с упълномощено от него пълнолетно дете.

В открито съдебно заседание ищцата Ц. И. Д. поддържа претенцията си и оспорва предявения насрещен иск.

Ответникът и ищец по насрещния иск Д. Т. Х. оспорва иска, поддържа предявения насрещен иск. Претендира разноски.

Двете страни са посочили, че не могат да се споразумеят, защото не могат да постигнат съгласие относно дължимостта на разноски в производството.

Софийски районен съд, като прецени доказателствата по делото и доводите на страните съгласно чл. 12 и чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

Между страните не се спори, а и от представеното по делото удостоверение за

раждане се установява, че Сияна Д. Х.а, родена на 28.01.2015 г. е тяхна дъщеря. От приетото като доказателство по делото решение № 23801 от 13.12.2016 г. се установява, че бракът сключен между Ц. И. Драгнева и Д. Т. Х. е прекратен по реда на чл. 50 СК на 13.12.2016 г., а родителските права върху роденото от брака дете са предоставени на майката, при нея е определено местоживеенето на детето, определен е режим на лични отношения между бащата и детето и бащата е задължен да заплаща издръжка на дъщеря си.

По делото е приложен социален доклад, изготвен от ДСП- Възраждане, в който е посочено, че за малолетното дете Сияна се грижи майката Ц. И. Драгнева, при която момиченцето живее. Бащата Д. Т. Х. е посочил, че от края на 2022 г. връзката между него и дъщеря му е възстановена, като тя му е гостувала на 24 декември. Майката изявила пред социалните служители желанието си детето да пътува с нея в чужбина, а бащата е посочил, че принципно не възразява, стига да се гарантира здравето и безопасността му

По делото са събрани гласни доказателства чрез разпит на двама свидетели, доведени от страните.

От показанията на свидетеля Ц. Р. Р., който живее с ищцата Ц. И. Драгнева при условията на фактическо съжителство, се установява, че той и Ц. И. Драгнева са планирали да пътуват в чужбина, заедно със Сияна. Били резервирали почивка в Турция, но тъй като бащата на Сияна не дал разрешение детето да напусне пределите на страната, били принудени да отменят почивката и не могли да пътуват. Сочил, че тази ситуация се разиграла две години поред. Той станал свидетел на разговор между Ц. И. Драгнева и бившия ѝ съпруг, проведен по телефона на високоговорител преди второто планирано пътуване в Турция. Бащата казал, че няма да подпише декларация и детето няма да ходи в чужбина, докато не навърши 18 години. Знае, че бащата обещавал да подпише декларация, но в последния момент се отмятал. Детето Сияна му е споделяло разочарованието си от неосъществените пътувания, както и предвид обстоятелството, че много нейни съученици и приятели пътуват в чужбина. Свидетелят си спомня, че бащата е взел детето за Бъдни вечер през миналата година, не си спомня тази година да я е вземал. Знае, че бащата рядко контактува с детето. Знае, че Д. Т. Х. има сестра, която живее в чужбина и с която детето се виждало веднъж преди няколко години. Съдът при условията на чл. 172 ГПК кредитира с доверие показанията на свидетеля Р., въпреки данните за неговата заинтересованост, предвид връзката му с ищцата. Свидетелят е придобил непосредствени впечатления за отношения между страните, доколкото е чул техен разговор, а и самият той е участвал в организацията на задгранични пътувания заедно с дъщерята на страните. Показанията му са последователни и не противоречат на останалите установени по делото факти.

От показанията на свидетелката Адиле Хюсни Хаджиалиш Баксеванис – колега на ответника, се установява, че тя познава Д. Т. Х. от 2017 г., тъй като работят в една лаборатория, а за Ц. И. Драгнева знае единствено задочно от разговорите с Д. Т. Х. Знае, че Д. Т. Х. има дъщеря Сияна, но не я познава и я е виждала само на снимки. Знае, че по време на пандемията от Ковид майката на Сияна искала Д. Т. Х. да разреши детето да пътува в чужбина с нея, но Д. Т. Х. не бил съгласен, тъй като като медицинско лице бил добре запознат с рисковете. Знае, че

сестрата а на Д. живее в Германия и той е искал да заведе дъщеря си там за Коледните празненства , но майката не разрешавала. През 2021 г. тя и съпругът ѝ поканили Д. и семейството му в Гърция, но той пристигнал без дъщеря си Сияна, тъй като майка ѝ не разрешила. Знае, че преди Д. и дъщеря му Сияна не са се виждали често, тъй като майката не позволявала, а след Коледа миналата година започнали да се виждат по-често. Той ѝ е споделял, че дъщеря му веднъж е оставала да спи у тях. През месец юни организирали кръщение на децата си в Гърция и семейството на Д. заедно с дъщеря му Сияна са поканени , но не знае дали тя ще дойде. Съдът кредитира с доверие показанията на свидетелката единствено в частта, в която тя пресъздава свои собствени наблюдения, а именно, че дъщерята на Д. Сияна не е дошла с него в Гърция през 2021г., където е била поканена от свидетелката, в останалата част показанията на свидетелката Баксеванис пресъздават разговори с Д. Т. Х. и споделени от него случки. Тя не е виждала и не познава нито ищцата Ц. И. Драгнева, нито детето Сияна Д. Х.а. Д. ѝ е разказал, че е отказал да разреши дъщеря му да пътува в Турция поради пандемичната обстановка, но тя няма преки впечатления от отношенията между страните по делото.

При тези данни, съдът намира от правната страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 127а СК решенията, свързани с пътуване на малолетно или непълнолетно дете в чужбина и издаване на паспорт на негово име, се вземат по общо съгласие на родителите. Идеята на законодателя е, че общото решение на родителите по въпроса осигурява най-голямата гаранция, че интересите на детето са защитени. В този смисъл е и практиката на ВКС, постановена по реда на чл. 290 ГПК (Решение № 295 от 04.12.2015 г. по гр. д. № 3212/2015 г. на ВКС, 3-то гр. отделение, Решение № 86 от 13.09.2016 г. по гр. д. № 4685/2015 г. на ВКС, 4-то гр. отделение). В случаите, когато родителите не могат да постигнат съгласие относно пътуването на детето в чужбина, районният съд по местоживее на детето се произнася по искане на единия от родителите – чл. 127а, ал. 2 СК. Производството пред съда представлява спорна съдебна администрация на граждански правоотношения и съдът решава по целесъобразност.

Съгласно чл. 35, ал. 1, изр. 1 КРБ всеки има право свободно да избира своето местожителство, да се придвижва по територията на страната и да напуска нейните предели, като според чл. 35, ал. 1, изр. 2 КРБ това право може да се ограничава само със закон, за защита на националната сигурност, народното здраве и правата и свободите на други граждани. Правото на свободно движение в рамките на държавите членки на ЕС е гарантирано и от чл. 3, § 2 ДФЕС и не може неоснователно да бъде ограничавано.

Според т. 1 от Тълкувателно решение от 03.07.2017 г. по т.д.1/2016 на ОСГК на ВКС, задължително за прилагане от съдилищата съгласно чл. 130 от Закона за съдебната власт, заместващото съгласие на един от родителите, по реда на чл. 127а СК, може да се даде само за пътуванията за определен период от време и до определен или определяем кръг държави и ако това е в интерес на детето.

Понятието „висши интереси на детето“ е залегнало в редица международни актове (чл. 3 Конвенцията за правата на детето, Конвенция за компетентността, приложимото

право, признаването, изпълнението и сътрудничеството във връзка с родителската отговорност и мерките за закрила на децата, Регламент (ЕО) № 2201/2003 относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и дела свързани с родителска отговорност и други). Тези актове закрепват основните права на децата, като изграждат комплекс от мерки, чрез които те да бъдат гарантирани. Въвеждат основополагащ принцип, а именно съобразяването на техните висши интереси. Сред основните права на детето попадат правото на живот, на име, на гражданство, на семейство, на неприкосновена връзка с двамата родители, на свобода на убеждението и мисълта, на жизнен стандарт, на защита срещу посегателства и срещу незаконно прехвърляне и задържане. В т. 3 от ППВС № 1/12.11.1974 г. е посочено, че решаващо значение за интересите на децата има цялата съвкупност от интереси, но от аспекта на всестраниното развитие на личността. Според § 1, т. 5 от ДР на Закона за закрила на детето "Най-добър интерес на детето" е преценка на: желанията и чувствата на детето, физическите, психическите и емоционалните потребности на детето, възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето, опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена; способността на родителите да се грижат за детето; последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата; други обстоятелства, имащи отношение към детето и при постановяване на решение, което се отнася до интересите на децата трябва да се оценяват конкретните интереси на детето. (виж. Решение № 86 от 13.09.2016 г. по гр. д. № 4685/2015 г. на ВКС, IV ГО). Ето защо и доколкото от първостепенно значение е интересът на детето, съдът не е обвързан от исканията на родителите за срока и честотата на пътуванията, дори когато те са изрично посочени. Съдът се произнася, изхождайки от причините, поради които детето ще пътува извън страната, съображенията на родителя - ответник да не се съгласи с това и конкретните обстоятелства, включително условията на пътуване, средата, в която ще пребивава детето в съответната държава, евентуалната му адаптация, желанието на самото дете, като дължи разрешение, което да гарантира най-добре благополучието на детето. В тази връзка е Решение № 31 от 16.06.2016 г. по гр. д. № 3426/2015 г. на Върховен касационен съд, IV ГО.

От събраните по делото доказателства се установява, че детето Сияна Д. Х.а понастоящем е на 8 години и има интерес да пътува в чужбина, доколкото по този начин би придобило впечатления и от другите държави, ще се разшири мироглед и културата ѝ, а пътуванията ще се отразят благоприятно на възпитанието и развитието ѝ като цяло. По настоящем пандемичната обстановка в световен мащаб е отшумяла. Въпреки че все още са налице множество активни случаи на Ковид 19, държавните правителства и Европейския съюз като самостоятелно правно образувание са предвидили множество мерки за ограничаване на заразяването и разпространението на вируса, включително и за гарантиране на здравето и безопасността на гражданите на съответните държави и на туристите. Детето Сияна нееднократно е споделяло, че желае да посети чужда държава. Изпитвала е разочарование от неосъществените пътувания и неудовлетворение при разкази на нейни

върстници относно посещенията им в чужбина.

В конкретния случай ищцата желае тя или упълномощено от нея пълнолетно лице да пътува с дъщеря ѝ Сияна Д. Х.а в страните-членки на Европейския съюз, Конфедерация Швейцария, Кралство Великобритания, Република Северна Македония, Република Турция и Република Сърбия, Кралство Норвегия, Република Черна гора, Ватикан, Република Исландия, Княжество Лихтенщай, Княжество Монако, Република Сан Марино за не повече от 45 дни годишно във време, което не съвпада с определения режим на лични контакти на детето с бащата до навършване на пълнолетие на детето. Всички тези държави са страни по Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечение на деца от 25.10.1980 г.: (видно от актуалния списък: <https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/status-table/?cid=24>), с функциониращи съдебни системи и Централни органи по конвенцията, поради което няма основание принципно да се отрече допустимостта за пътувания на детето в тези държави. Конкретно определени са и е изначално ясно до кои държави се отнася разрешението. Изброевите държави са с богата култура, част от тях са съседни на Република България и пътуването би разширило и развило светоусещането на детето, пътуването до голяма част от тези държави е лесно и достъпно.

Както вече беше посочено при произнасяне на съда в производство по чл. 127а СК от първостепенно значение е интересът на детето, поради което съдът и не е обвързан от исканията на родителите за срока и честотата на пътуванията, дори когато те са изрично посочени. Срокът на разрешението се определя от конкретните обстоятелства, но винаги при съобразяване възрастта на детето. (в този смисъл и Решение № 253 от 20.07.2015 г. по гр. д. № 7336/2014 г. на ВКС, IV ГО.). В случая се касае за малолетно дете, което тепърва ще развива отношенията си с родителите и близките си. Не е в интерес на детето да се разреши да пътува за период до навършването на пълнолетие, макар и в присъствието на майка му, доколкото съдът не може да предвиди стабилността и безопасните условия във всички тези държави за толкова дълъг период, нито може да приеме безусловно, че винаги до навършване на пълнолетие в интерес на детето ще е да пътува в чужбина. Съдът намира, че следва да бъде постановено решение, с което да се замести липсващото съгласие на ответника за пътуване на детето за период от пет години (арг. чл. 36, ал. 1, изр. 2 ЗБЛД, според който паспорти на лица до 18 години могат да се издадат за срок до 5 години).

Мотивиран от горното, искането за издаване на документи за задгранично пътуване съгласно Закона за Българските Лични Документи/ЗБЛД/, също е основателно. То следва да бъде уважено, за да може фактически да се осъществят пътуванията, за които е издадено заместващото съгласие.

По отношение на насрещния иск с правно основание чл. 127а СК, предявен от Д. Т. Х. срещу Ц. И. Драгнев, съдът намира, че същият не е уточнен съгласно дадените указания, поради което за редовно предявено намира единствено искането за заместване съгласието на майката бащата да пътува с дъщеря си Сияна Д. Х.а до всички държави-членки на Европейския съюз за не повече от 45 дни годишно във време, което съвпада с определения

режим на лични контакти на бащата с детето и със срок, съвпадащ със срока на валидност на издадения паспорт на детето. От показанията на свидетелката Баксеванис се установява, че лично тя е канила Д. и дъщеря му в Гърция, но то не е дошло с баща си, като ответникът ѝ е споделил, че това е станало поради недаването на разрешение от страна на майката. Налице са възможности за пътуване на детето в чужбина заедно с баща му и реализирането им не следва да се възпрепятства. Има данни, че отношенията между детето и бащата са се заздравили, в интерес на детето е да прекарва повече пълноценно време с баща си, включително и в чужбина.

Предвид характера на производството - спорна съдебна администрация, в което не се разрешава правен спор със сила на пресъдено нещо, а се осъществява съдебна намеса при уреждане на граждански правоотношения, предпоставена от невъзможността за постигане на съгласие между страните, съдът не е обвързан от исканията пътуванията на детето в чужбина да са без ограничение на броя им, тяхната продължителност, за други периоди и държави, поради което не дължи нарочно отхвърляне направени искания.

Следва да се допусне предварително изпълнение на решението, тъй като в интерес на детето е то да пътува и да може да опознава чужди култури. При евентуално обжалване на решението, детето ще може да пътува едва след влизане в сила на акта, което не е в негов интерес.

Относно разноските:

Разноски при спорна съдебна администрация, каквото е настоящото производство, не се дължат. Ето защо, съдът не следва да присъжда разноски на страните по правилото на чл. 78 ГПК. В този смисъл е и Определение № 385/25.08.2015 по дело № 3423/2015 на ВКС, ГК, I г. о.

По изложените мотиви Софийски районен съд

РЕШИ:

ЗАМЕСТВА СЪГЛАСИЕТО на Д. Т. Х. с ЕГН ***** на основание чл. 127а, ал. 2 СК вр с чл. 45 и чл. 76 т. 9. ЗБЛД **ЗА ПЪТУВАНЕ В ЧУЖБИНА** на малолетното дете Сияна Д. Х.а с ЕГН *****, за период от 5 години, считано от постановяване на решението, придружено от майката Ц. И. Д. с ЕГН ***** или от трето пълнолетно лице, упълномощено от нея до 45 дни годишно, във време, което не съвпада с определения режим на лични контакти на Сияна Д. Х.а с ЕГН ***** с бащата Д. Т. Х. с ЕГН *****, до страните-членки на Европейския съюз, Обединеното кралство Великобритания, Република Сърбия, Република Турция, Република Северна Македония, Швейцарска конфедерация, Кралство Норвегия, Република Черна гора, Ватикан, Република Исландия, Княжество Лихтенщайн, Княжество Монако, Република Сан

Марино и за **ИЗДАВАНЕ НА МЕЖДУНАРОДЕН ПАСПОРТ** на детето и получаването му от майката.

ЗАМЕСТВА СЪГЛАСИЕТО на Ц. И. Д. с ЕГН ***** на основание чл. 127а, ал. 2 СК вр с чл. 45 и чл. 76 т. 9. ЗБЛД **ЗА ПЪТУВАНЕ В ЧУЖБИНА** на малолетното дете Сияна Д. Х.а с ЕГН *****, за период от 5 години, считано от постановяване на решението, придружено от бащата Д. Т. Х. с ЕГН *****, във време, което съвпада с определения режим на лични контакти на детето с бащата до страните-членки на Европейския съюз, като **ЗАДЪЛЖАВА** Ц. И. Д. с ЕГН *****, да осигурява възможност за осъществяване на определения по силата на влязъл в сила съдебен акт режим на лични отношения между Д. Т. Х. с ЕГН ***** и детето Сияна Д. Х.а с ЕГН *****.

Допуска предварително изпълнение на съдебното решение на основание чл. 127а, ал. 4 СК.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.а

Съдия при Софийски районен съд: _____